

Llegiu els enunciats que teniu tot seguit i, d'acord amb la informació que escoltareu, indiqueu l'opció correcta de cada enunciat.

Extret de: Passaport BCN, «Camí de Cavalls», Barcelona TV

1. Aquest programa ens explica...

- a) un nou camí per la costa de l'illa de Menorca que s'ha de fer a peu.
- b) com s'ha reconstruït el camí de Cavalls de Menorca.
- c) una excursió per la costa menorquina que segueix un camí del segle XVIII.

2. La presentadora, n'Àgueda i la seva néta es troben...

- a) a un punt del nord de Menorca, el Grau, no gaire lluny del començament de l'excursió.
- b) al Grau, que és un parc natural situat a la punta sud de l'illa.
- c) a l'Albufera, una zona cèntrica de l'illa de Menorca.

3. A l'hora de dinar, les tres excursionistes...

- a) fan una menjada a l'aire lliure amb productes típics casolans.
- b) s'aturen un moment a una platja i es mengen una ensalada de pasta.
- c) fan un pícnic de formatge i sobrassada, però no tenen temps de descansar.

4. Després de dinar, la presentadora...

- a) va a Cavalleria i continua cap a Rrafalet, un lloc molt conegut.
- b) deixa el nord de l'illa i va a Cavalleria, una zona urbanitzada.
- c) va a la zona de Cavalleria i arriba a Rrafalet, un lloc amagat.

5. Al final del programa la presentadora...

- a) destaca la bellesa del paisatge i anima els visitants a conèixer Menorca.
- b) encara que l'excursió és molt cansada, anima els visitants de l'illa a fer-la.
- c) convida els turistes a fer el camí almenys com a mínim una vegada en la vida.

2.

6. Per coordinar l'alerta per mal temps, s'ha fet una reunió de la policia i els bombers amb les associacions de veïns.

a) Vertader

b) Fals

7. La situació és de núvols i pluja, però a les Pitiüses encara no hi ha plogut.

a) Vertader

b) Fals

8. El fred demà augmentarà i les temperatures estaran per sota els 10 graus.

a) Vertader

b) Fals

9. Demà, a primera hora del dia, es veurà neu per sota els 300 metres.

a) Vertader

b) Fals

10. Podem dir que demà el temps serà una bassa d'oli.

a) Vertader

b) Fals

EL DESCONEGUT POBLAT DALT DEL PENYA-SEGAT

El jaciment està format per una necròpolis amb coves artificials i un poblat de l'edat de bronze

A Cala Morell, urbanització de la costa nord de Ciutadella, s'hi emplacen dos dels jaciments arqueològics més espectaculars de l'illa. Els componen, per una banda, una gran necròpolis de desset coves artificials i, per l'altra, un poblat costaner habitat durant l'edat del bronze (1400-1000 aC). Es tracta d'un assentament situat a la vorera de la mar, d'accés difícil i protegit pels caps costaners de Cala Morell.

Tot i la seva espectacularitat, el poblat és un dels jaciments menys coneguts de Menorca, perquè està situat en una zona força marginal des del punt de vista de l'explotació agrícola i ramadera. S'hi poden veure navetes d'habitació excavades i totes restaurades, a més del mur de tancament que fortificava el conjunt.

El poblat està delimitat per una murada i està format per tretze navetes d'habitació, situades en un cap rocallós de prop de trenta-cinc metres d'altura. En sorprèn la tècnica constructiva, que es fonamenta en pedres petites.

Les estructures documentades i els materials recuperats ceràmica, eines fetes d'os, com punxons i espàtules, molins manuals, etc., a més de la gran quantitat de restes d'animals domèstics (cabra, ovella, porc i, sobretot, bou, confirmen l'ús de la naveta com a espai domèstic. D'altra banda, l'absència de restes d'animals marins peixos, mol·luscs, crustacis evidencia que els habitants d'aquest indret, tot i la proximitat de la mar, no explotaven els recursos marins.

En els treballs d'investigació més recents dedicats a aquest tipus d'assentaments, s'ha interpretat que la funció d'aquests estaria estretament lligada a la navegació i, per tant, als intercanvis comercials. Respecte a la ubicació, fa la impressió que, en el moment d'elegir l'indret, varen prevaler els criteris relacionats amb el caràcter inaccessible i defensívol per damunt de gairebé qualsevol altre condicionant. És significatiu que el poblat presenti una murada que separa la zona edificada de la zona adjacent, i que tanca l'istme que uneix el promontori amb l'illa.

Per la seva banda, la necròpolis de Cala Morell està situada en el barranc que s'obre darrere de la cala. Es tracta d'una de les necròpolis més espectaculars de l'illa, formada per un conjunt de catorze coves artificials, utilitzades com a llocs d'enterrament col·lectiu. Presenta dues fases clares d'ocupació: una a l'edat del bronze i una altra durant el talaiòtic final, que es perllonga, en època romana, fins al segle II dC.

Algunes de les coves han estat utilitzades amb altres finalitats en èpoques més recents: habitatges ocasionals i refugis per al bestiar. A una de les coves s'hi va practicar una obertura circular a la part superior i se'n va tapiar l'entrada per emprar-la com a cisterna. Les piques i canalitzacions que es poden observar al peu d'una de les coves es relacionen amb aquesta reutilització de la necròpolis.

1. Les tretze navetes que formen el poblat eren d'habitació i es van restaurar.

a) Verdader

b) Fals

2. Tant el poblat com la necròpolis estan envoltats d'una murada defensiva.

a) Vertader

b) Fals

3. Les navetes eren espais domèstics, com demostren les restes trobades de punxons i espàtules fets de ceràmica.

a) Vertader

b) Fals

4. Els habitants de l'assentament tenien relació amb la mar, tot i que no s'han detectat restes d'animals marins.

a) Vertader

b) Fals

5. L'edat del bronze va durar fins al segle II dC.

a) Vertader

b) Fals

3.

1. La gent...

a) té por de les abelles quan passa la primavera.

b) espera l'aparició de les abelles a la primavera.

c) tem les picades dels insectes.

d) tem les abelles, encara que són elles les que tenen una situació difícil.

2. En els darrers anys...

a) les abelles es reproduïxen menys que abans.

b) poques abelles han desaparegut.

c) moltes abelles se n'han anat sense deixar cap pista.

d) centenars de milions d'abelles no han pogut fugir del seu rusc.

3. Els especialistes...

a) estan intranquils pel problema de les abelles.

b) estan preocupats de l'aparició dels insectes.

c) han posat un nom al problema: «Col·lapse de les abelles».

d) estan tranquils amb un problema que no saben resoldre.

4. Si no hi hagués abelles...

a) les plantes es podrien pol·linitzar.

b) podrien desaparèixer uns altres animals.

c) els humans menjaríem la meitat de coses.

d) tan sols ens quedaríem sense mel.

5. L'explicació possible d'aquest problema...

a) és la gran quantitat de renou.

b) és el soroll que fan les abelles amb les ales.

c) l'han trobada uns experts suïssos.

d) és el mal ús dels telèfons mòbils.

